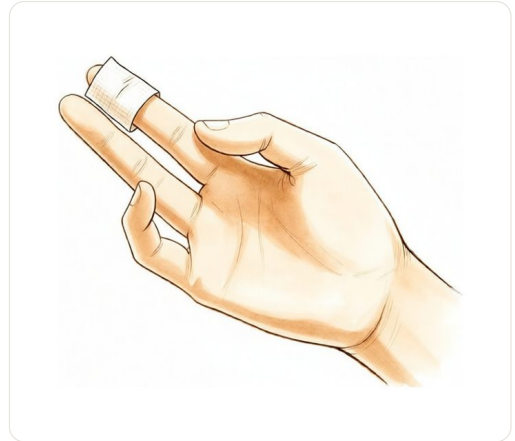

Chấn thương đầu ngón tay

Ngón tay búa (Mallet finger) – đầu ngón tay bị rủ xuống do gân duỗi ở đầu ngón tay bị rách hoặc kéo bong một mảnh xương nhỏ.

Kieran Hirpara © ① ④ 4.0

Trang này được dịch bằng máy và chưa được bác sĩ kiểm tra. **Bản tiếng Anh** là bản chính thức.

Những gì bạn đang cảm nhận

Bạn có thể nhận thấy cơn đau nhói ngay ở đầu ngón tay. Cơn đau này thường xuất phát từ vết cắt, vết đè nén hoặc trường hợp cắt cụt đã làm tổn thương bed móng hoặc mô mềm bên dưới. Khu vực này có thể cảm thấy nhạy cảm khi chạm vào hoặc nhạy cảm với không khí. Bạn có thể thấy khó sử dụng ngón tay cho các hoạt động hàng ngày như đánh máy, cài khuy áo hoặc cầm cốc. Các cử động đơn giản có thể cảm thấy khó chịu hoặc gây đau.

Nếu bạn bị tổn thương bed móng, bạn có thể thấy máu chảy dưới móng hoặc nhận thấy móng bị lỏng hoặc mất đi. Da xung quanh đầu ngón tay có thể trông đỏ hoặc sưng. Trong một số trường hợp, bạn có thể cảm thấy nhịp đập, đặc biệt nếu có tình trạng sưng đáng kể. Sự khó chịu này có thể khiến bạn khó ngủ nghiêng nếu bạn đặt tay lên cánh tay bị ảnh hưởng. Bạn cũng có thể cảm thấy độ nhạy bất thường khi ngón tay của bạn chạm vào quần áo hoặc ga trải giường.

Nhiễm trùng là một nguy cơ, nhưng tương đối hiếm gặp. Tỷ lệ nhiễm trùng sau tổn thương đầu ngón tay xa thấp ở mức 2,5%. Bạn nên theo dõi các dấu hiệu như đỏ tăng dần, nóng, mủ hoặc sốt. Nếu các triệu chứng này xuất hiện, hãy liên hệ ngay với bác sĩ phẫu thuật của bạn. Tuy nhiên, hầu hết bệnh nhân không phát triển nhiễm trùng. Một số nghiên cứu đặt câu hỏi về nhu cầu sử dụng kháng sinh phòng ngừa vì tỷ lệ nhiễm trùng rất thấp và tương tự giữa những người dùng và những người không dùng.

Thời gian hồi phục khác nhau tùy thuộc vào phương pháp điều trị bạn nhận được. Nếu bạn được điều trị bằng siêu âm tần số thấp không tiếp xúc, đầu ngón tay của bạn có thể lành nhanh gấp chín lần so với chỉ chăm sóc vết thương tại chỗ. Nếu bạn trải qua phẫu thuật cắt cụt tái tạo, bạn có thể mong đợi trở lại làm việc trung bình khoảng 7 tuần sau thủ thuật. Đối với các tổn thương khác, chẳng hạn như u mạch dưới móng ngón tay

được điều trị bằng phương pháp bên-móng, bạn có thể thấy cải thiện đáng kể về cơn đau và phục hồi chức năng bình thường trong 3 tuần.

Bác sĩ phẫu thuật của bạn sẽ lựa chọn tốt nhất để khôi phục vẻ ngoài và chức năng của đầu ngón tay. Mục tiêu là giảm thiểu cơn đau, bảo tồn cảm giác và giữ nguyên chiều dài ngón tay. Bạn có thể được ghép vạt da hoặc ghép mô composite để che phủ khu vực lộ ra. Nếu bạn không hút thuốc và nhận được ghép mô composite trong vòng 5 giờ sau chấn thương, bạn có nhiều khả năng có kết quả xuất sắc. Bác sĩ phẫu thuật của bạn sẽ hướng dẫn bạn qua quá trình hồi phục để đảm bảo bạn trở lại sử dụng tay của mình một cách bình thường nhất có thể.

Những gì thực sự đang xảy ra

Đầu ngón tay của bạn là sự kết hợp phức tạp giữa xương, da và các mô mỏng manh, được thiết kế để cảm nhận và nắm giữ. Khi bạn bị chấn thương, bạn có thể mất một phần móng, da hoặc thậm chí là đầu xương. Mục tiêu của điều trị là khôi phục cả chức năng và thẩm mỹ. Bạn muốn duy trì cảm giác và có thể sử dụng ngón tay của mình bình thường trở lại.

Không có một phương pháp tiêu chuẩn duy nhất để sửa chữa mọi loại chấn thương đầu ngón tay. Bác sĩ phẫu thuật của bạn sẽ lựa chọn phương án tốt nhất dựa trên loại tổn thương. Các lựa chọn dao động từ chăm sóc vết thương đơn giản đến phẫu thuật phức tạp. Mục đích là giảm thiểu đau đớn, hỗ trợ quá trình lành vết thương và bảo tồn chiều dài cũng như cảm giác của ngón tay.

Trong một số trường hợp, điều trị bảo tồn mang lại hiệu quả tốt. Bạn có thể lành vết thương thành công mà không cần phẫu thuật, ngay cả khi xương bị lộ. Để quá trình lành vết thương diễn ra nhanh hơn, siêu âm tần số thấp không tiếp xúc có thể hỗ trợ. Phương pháp điều trị này giúp vết thương lành nhanh gấp chín lần so với chỉ chăm sóc vết thương tại chỗ.

Nếu cần phẫu thuật, bác sĩ phẫu thuật của bạn có thể sử dụng vạt da. Điều này liên quan đến việc di chuyển mô khỏe mạnh từ vùng lân cận để che phủ vết thương. Một số vạt da bảo tồn chiều dài ngón tay và tránh việc cố định các ngón tay khác. Một số khác cung cấp lớp phủ bên bở trong một bước duy nhất. Đối với tổn thương móng, ghép mảnh giường móng bán phần hoặc vạt đảo dòng trực tiếp có thể khôi phục vẻ ngoài và chức năng như ý muốn.

Nhiễm trùng là hiếm gặp sau những chấn thương này, chỉ xảy ra ở 2,5% các trường hợp. Vì nguy cơ thấp, kháng sinh không phải lúc nào cũng cần thiết. Nếu bạn mất xương đáng kể, bác sĩ phẫu thuật của bạn có thể sử dụng vạt da hõ cá voi (thenar flap) từ lòng bàn tay của bạn. Điều này bổ sung chiều dài và hỗ trợ để ngăn ngừa đầu ngón tay bị ngắn lại và tránh hình dạng móng cong.

Đối với bệnh nhân lớn tuổi, tái tạo vạt da nguyên phát thường là lựa chọn tốt nhất để duy trì khả năng vận động. Trong các trường hợp nghiêm trọng, cắt cụt tái tạo vẫn có thể cung cấp cảm giác và chuyển động gần như bình thường. Trung bình, bạn có thể trở lại làm việc khoảng 7 tuần sau thủ thuật này. Bác sĩ phẫu thuật

của bạn sẽ cân bằng giữa việc đóng vết thương ngay lập tức và sự thoải mái lâu dài, vì các vật da đôi khi có thể gây cứng khớp hoặc đau dây thần kinh so với các băng gạc đơn giản.

Những gì chúng tôi có thể làm về vấn đề này

Đối với nhiều chấn thương đầu ngón tay, bạn có thể bắt đầu với việc điều trị bảo tồn. Điều này có nghĩa là để vết thương tự lành mà không cần phẫu thuật. Phương pháp này hiệu quả ngay cả khi xương bị lộ. Nếu bạn chọn hướng điều trị này, bác sĩ phẫu thuật của bạn có thể khuyên dùng siêu âm tần số thấp không tiếp xúc. Phương pháp điều trị này sử dụng sóng âm để giúp da lành lại. Bệnh nhân sử dụng phương pháp này lành vết thương nhanh gấp chín lần so với những người chỉ chăm sóc vết thương tại chỗ. Bạn cũng có thể sử dụng các nẹp đơn giản để bảo vệ khu vực này. Một phương pháp phổ biến sử dụng móng tay nhân tạo tiêu chuẩn làm nẹp cho các sửa chữa giường móng. Điều này giúp duy trì cử động khớp trong khi nó lành lại.

Bác sĩ phẫu thuật của bạn sẽ tập trung vào việc giữ cho bạn thoải mái và ngăn ngừa nhiễm trùng. Nguy cơ nhiễm trùng sau khi cắt đầu ngón tay hoặc chấn thương dập nát là 2,5%. Bạn có thể tự hỏi liệu kháng sinh có cần thiết hay không. Nghiên cứu cho thấy không có sự khác biệt có ý nghĩa về tỷ lệ nhiễm trùng giữa những bệnh nhân dùng kháng sinh dự phòng và những người không dùng. Bác sĩ phẫu thuật của bạn sẽ quyết định xem bạn có cần dùng thuốc hay không dựa trên chấn thương cụ thể của bạn. Kiểm soát đau cũng rất quan trọng. Nếu bạn có một khối u đau dưới móng, được gọi là u mạch bạch cầu (glomus tumour), bác sĩ phẫu thuật của bạn có thể khuyên dùng một phương pháp cụ thể để loại bỏ nó. Phương pháp này làm giảm đáng kể cơn đau và khôi phục chức năng bình thường sau 3 tuần. Nó cũng không mang lại nguy cơ nhiễm trùng vết mô hoặc biến dạng móng.

Phẫu thuật được xem xét khi điều trị bảo tồn không đủ hoặc khi chấn thương nghiêm trọng. Bác sĩ phẫu thuật của bạn nhằm mục đích giảm thiểu đau đớn, tối ưu hóa quá trình lành vết thương và bảo tồn chiều dài và cảm giác của ngón tay. Không có một phương pháp tiêu chuẩn duy nhất để điều trị các chấn thương này. Các lựa chọn dao động từ các sửa đổi đơn giản đến ghép lại phức tạp. Ví dụ, nếu bạn bị mất một phần đầu ngón tay liên quan đến giường móng, bác sĩ phẫu thuật của bạn có thể sử dụng mảnh ghép vật da móng bán phần. Điều này khôi phục cả ngoại hình và chức năng. Nếu bạn bị mất xương, việc tái tạo ba phần sử dụng vật da lòng bàn tay kết hợp với ghép xương và giường móng có thể ngăn ngừa ngón tay ngắn lại và tránh biến dạng. Ở bệnh nhân lớn tuổi, tái tạo vật da nguyên phát thường là lựa chọn tốt nhất để đảm bảo bạn khôi phục hoàn toàn cử động. Bác sĩ phẫu thuật của bạn sẽ chọn phương pháp phù hợp nhất với chấn thương của bạn để mang lại kết quả tốt nhất có thể.

Những điều cần biết

Vết thương ở đầu ngón tay của bạn sẽ lành thông qua một quá trình ưu tiên cả chức năng lẫn thẩm mỹ. Bác sĩ phẫu thuật của bạn nhằm mục đích khôi phục đồng thời móng và mô mềm. Phương pháp này giúp ngăn ngừa

các vấn đề thường gặp như đầu ngón tay ngắn lại hoặc hình dạng móng bị cong. Hầu hết bệnh nhân thấy sự khôi phục đáng hài lòng về ngoại hình và cảm giác của đầu ngón tay.

Thời gian lành vết thương khác nhau tùy thuộc vào phương pháp điều trị được chọn. Nếu bạn được điều trị bằng siêu âm tần số thấp không tiếp xúc, vết thương của bạn có thể lành nhanh gấp chín lần so với chỉ chăm sóc vết thương tại chỗ. Đối với những người trải qua phẫu thuật cắt cụt tái tạo, bạn có thể mong đợi trở lại làm việc sau khoảng 7 tuần. Thủ thuật này thường khôi phục gần như bình thường cảm giác và vận động thỏa đáng.

Nhiễm trùng là một rủi ro đã biết, nhưng nó không phổ biến. Tỷ lệ nhiễm trùng sau cắt cụt đầu ngón tay xa hoặc chân thương dập là 2,5%. Không có sự khác biệt có ý nghĩa về tỷ lệ nhiễm trùng giữa những bệnh nhân được điều trị với và không dùng kháng sinh dự phòng. Vì rủi ro thấp, bác sĩ phẫu thuật của bạn có thể không kê đơn kháng sinh phòng ngừa.

Nếu bạn chọn điều trị bảo tồn không phẫu thuật, việc lành vết thương vẫn có thể thành công mà không cần phẫu thuật, ngay cả khi xương bị lộ. Một số bệnh nhân sử dụng nẹp móng nhân tạo để hỗ trợ sửa chữa. Trong một trường hợp, một bệnh nhân đã khôi phục đáng kể vận động khớp và không bị nhiễm trùng tái phát sau 18 tháng.

Đối với các vết thương do cắt, ghép mô composite mang lại kết quả xuất sắc nếu được thực hiện trong vòng 5 giờ sau chấn thương và nếu bạn không hút thuốc. Nhiều kỹ thuật vật da khác nhau có sẵn để che phủ khuyết tật. Các phương pháp này bảo tồn chiều dài ngón tay và tránh cố định các ngón tay lân cận. Bác sĩ phẫu thuật của bạn sẽ chọn lựa chọn tốt nhất để giảm thiểu đau đớn và tối ưu hóa quá trình lành vết thương.

Nhìn chung, triển vọng là tích cực. Dù được điều trị bằng phẫu thuật hay bảo tồn, mục tiêu là đưa bạn trở lại các hoạt động bình thường với sự khó chịu tối thiểu. Bạn có thể mong đợi ngón tay của mình khôi phục sức mạnh và cảm giác theo thời gian. Theo dõi định kỳ đảm bảo móng mọc lại đúng cách và đầu ngón tay vẫn ổn định.

Khi nào cần gặp bác sĩ

Hãy gặp bác sĩ đa khoa nếu bạn có cơn đau dai dẳng không cải thiện khi nghỉ ngơi. Hãy yêu cầu bác sĩ chuyên khoa thăm khám nếu bạn nhận thấy yếu hoặc mất ổn định ở ngón tay. Hãy tìm kiếm sự chăm sóc y tế nếu ngón tay bị khóa hoặc đột ngột mất lực khi sử dụng. Hãy liên hệ với bác sĩ nếu các triệu chứng ảnh hưởng đến giấc ngủ hoặc công việc của bạn. Hãy đến cơ sở y tế cấp cứu nếu chấn thương trở nên trầm trọng đột ngột. Mặc dù tỷ lệ nhiễm trùng thấp ở mức 2,5%, hãy theo dõi các dấu hiệu của nhiễm trùng. Một số chấn thương nhẹ có thể tự lành mà không cần phẫu thuật, nhưng siêu âm tần số thấp không tiếp xúc có thể đẩy nhanh quá trình lành vết thương nhanh gấp chín lần so với chỉ chăm sóc tại chỗ. Nếu bạn bị vết cắt, ghép mô tổng hợp sẽ đạt hiệu quả tốt nhất nếu được thực hiện trong vòng 5 giờ.